

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
громадської організації «Життя та шлях»**

14.06.2024

м. Полтава, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 14.06.2024 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування громадської організації «Життя та шлях» (далі – організація, установа, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Носенко Владислав Володимирович, Представник Уповноваженого у Полтавській області;

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Чугай Олег Вікторович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Жила Владислав Віталійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Беза Сергій Євгенійович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відвідування громадської організації здійснено вперше.

Місцезнаходження: вулиця Молодіжна, 23, село Гожули, Полтавський район, Полтавська область, 38713.

Громадська організація створена та діє на підставі Статуту громадської організації «Життя та шлях», затвердженого рішенням установчих зборів засновників № 1 від 01.05.2024 (далі – Статут).

Відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) громадська організація «Життя та шлях» функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 94.99 Діяльність інших громадських організацій, н.в.і.у. (основний). Керівником організації є Маковєєв Дмитро Олександрович.

Відповідно до Статуту, напрямками діяльності організації є:

сприяння отриманню соціальної допомоги особам, які через життєві обставини потребують такої допомоги;

сприяння соціальної реінтеграції та ресоціалізації осіб, які мають проблеми зі зловживанням хімічними речовинами, наркотиками, алкоголем, тютюном та інші види залежності, а також розвиток та підтримка цих сфер у суспільних інтересах;

сприяння наданню соціальної, психологічної, освітньої, консультативної та іншої допомоги та підтримки особам, що страждають від наркотичної, хімічної,

алкогольної та іншої залежності та інших значних проблем у сфері охорони здоров'я, а також співзалежним членам їх родин;

надання підтримки людям, які залишилися без даху над головою та найбільш незахищеним людям;

сприяння відновленню втрачених прав і повернення до самостійного, повноцінного життя бездомних громадян;

сприяння наданню харчування, задоволенню комплексу побутових потреб, а також одягу і першої долікарської допомоги людям, які відчули на собі проблеми бездомності;

сприяння отриманню соціальної допомоги – отримання притулку, житла чи тимчасового проживання повнолітнім особами, які перебувають у соціальному становищі – бездомності;

сприяння отриманню медичної допомоги особам, які страждають від наркотичної, хімічної, алкогольної та іншої залежності, а також інших значних проблем у сфері охорони здоров'я

здійснення соціальної допомоги та догляду за хворими, особами з інвалідністю самотніми людьми похилого віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні та інші вади потребують соціальної підтримки та піклування та ін.

За інформацією клієнтів закладу, особи зараховуються до закладу за їх добровільної згоди на підставі письмової заяви особи. У закладі діють правила знаходження, з якими особи знайомляться при поселенні та зобов'язуються їх дотримуватися. На кожного клієнта заводиться анкета первинного звернення (особова картка).

У закладі клієнти перебувають безкоштовно.

Планове наповнення закладу становить 40 осіб, на момент відвідування у закладі перебувало 27 осіб чоловічої статі.

Заклад розташований в огороженому двоповерховому приватному будинку. Територія закладу огорожена, охайна.

У закладі відсутні штатні працівники.

Клієнти закладу отримують триразове харчування. При цьому вони самостійно займаються приготуванням їжі, прибиранням у приміщенні кухні та їдальні, житлових кімнатах.

У закладі забезпечується право клієнтів на доступ до свіжого повітря та зв'язок із зовнішнім світом.

У закладі у достатній кількості милиці, крісла колісні, ходунки.

Під час відвідування відбулося спілкування з 12 клієнтами закладу. Скарг на неналежне поводження, харчування умови перебування не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У ході відвідування встановлено, що у закладі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі оголошення повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт) та абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії діяльності).

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

2. Законом України «Про соціальні послуги» (далі – Закон) визначено основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг, спрямованих на профілактику складних життєвих обставин, подолання або мінімізацію їх негативних наслідків, особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Відповідно до статті 16 Закону соціальна адаптація, надання притулку, соціальна інтеграція та реінтеграція, соціальний супровід, консультування належить до базових соціальних послуг.

Під час відвідування з'ясовано, що в закладі не укладаються договори з клієнтами закладу, а подається лише відповідна заява на проживання у закладі. У приміщенні загального користування розміщуються «Правила поведінки».

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

3. У закладі відсутні приміщення ізолятора з метою попередження поширення інфекційних захворювань, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

4. Заклад не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам

ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

заклад не обладнано пандусами, ліфтами або підйомниками;

сходи в закладі не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходинок сходового маршруту і до горизонтальних площадок сходового маршруту;

у санітарно-гігієнічних кімнатах закладу відсутні поручні або інші спеціальні пристосування для людей з обмеженими можливостями.

Зазначене вище унеможлиблює безперешкодне пересування клієнтів закладом, зокрема, з метою потрапляння до будівлі та до житлових кімнат/ліжок, що розміщені на другому поверсі будівлі та цокольному поверсі.

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 48 Конституції України).

5. У ході відвідування закладу групою НПМ виявлено перенаселення в житлових кімнатах, зокрема, у кімнатах розміщено панцерні двоярусні ліжка, клієнти проживають по 8-10 осіб, що є порушенням норми житлової площі на особу, встановленої на рівні 8-10 м², та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007), або розумному пристосуванню (відповідно до Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2017 р. №741).

6. У будівлі закладу не встановлено пожежну сигналізацію згідно з Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417.

7. Потребують ремонту житлові приміщення та санітарно-гігієнічні кімнати, у тому числі щодо заміни унітазів, ванни.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Керівнику Громадської організації «Життя та шлях» Маковєєву Дмитру Олександровичу забезпечити:

укладення Договору про надання послуг між клієнтами та адміністрацією закладу відповідно до затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України від 23.12.2020 № 847 форми Типового договору про надання соціальних послуг;

дотримуватися безпекових заходів під час оголошення сигналу «Повітряна тривога»;

встановлення пожежної сигналізації;

дотримання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» або розумне пристосування будівлі для проживання/перебування осіб з інвалідністю (відповідно до Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів

України від 4 жовтня 2017 р. №741);

виділення приміщення для ізоляції новоприбулих осіб з метою попередження поширення інфекційних захворювань на території закладу, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;

дотримання норм житлової площі на особу відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007 або з урахуванням розумного пристосування;

проведення поточних ремонтів житлових кімнат.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Лариса Кармазін-Денисенко

Фото з відвідування

Фото 1

Фото 2**Фото 3**

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

